

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 12-08-2025

Mødedato Tirsdag d. 12. august 2025 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Indgang B, lokale 3.s.54, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag: Fastlæggelse af Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalgets mødeplan for 2026.....	4
B-sag: Beslutning af den videre proces for en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense.....	6
B-sag: Godkendelse af Handleplan mod unges opioidmisbrug.....	8
C-sag: Drøftelse af anbefalinger fra Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme.....	12
D-sag: Orientering om arbejdet i relation til implementeringen af sundhedsreformen.....	14
D-sag: Aktuelle sager.....	16

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A00-4-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 12. august 2025.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsordenen.

Byrådsmedlem Anne Skau Styrishave deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 2: B-sag: Fastlæggelse af Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalgets mødeplan for 2026

85.02.02-G01-488-15

Sagsresumé

Denne sag handler om Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalgets mødeplan for 2026.

Ældre- og Handicapudvalget og Sundhedsudvalget omdannes til et Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget med start den 1. januar 2026. Ældre- og Handicapforvaltningen og Sundhedsforvaltningen fremlægger derfor i fællesskab et forslag til mødeplan for Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget på følgende tirsdage i 2026:

1. halvår 2026:

20. januar

3. februar

24. februar

17. marts

14. april

28. april

19. maj

2. juni

16. juni

2. halvår 2026:

11. august

25. august

22. september

6. oktober

27. oktober

10. november

24. november

8. december

Møderne er som udgangspunkt placeret, så de er koordineret med møder i øvrige fagudvalg og følger kadencen for møder i Økonomiudvalg og byråd. Ved behov afholdes der møde med øvrige fagudvalg omkring fælles sager. Der afholdes ligeledes et årligt fællesmøde i foråret mellem Forvaltningsudvalget og Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget samt et årligt fællesmøde mellem Ældrerådet og Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget.

Mødekalender med oversigt over Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalgets, Økonomiudvalgets og byrådets møder er vedlagt som bilag.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Ældre- og Handicapforvaltningen og **Sundhedsforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at udvalget godkender Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalgets mødeplan for 2026.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Byrådsmedlem Anne Skau Styrishave deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumeeet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Mødekalender-2026 - 2 halvår - SOF

Mødekalender-2026 - 1 halvår - SOF

Punkt 3: B-sag: Beslutning af den videre proces for en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense

29.00.00-A00-20-24

Sagsresumé

I denne sag skal Sundhedsudvalget beslutte én af to mulige procesveje for udarbejdelsen af en ny vision og handleplan for forebyggelse af rygning og nikotinbrug. Sagen er en opfølgning på tidligere drøftelser og udspringer af behovet for at opdatere den nuværende vision fra 2017, som ikke længere afspejler udviklingen i brugen af nye nikotinprodukter – især blandt unge.

To forhold har haft indflydelse på den hidtidige procesplan: behovet for at afvente anbefalinger fra Ekspertrådet for forebyggelse og sundhedsfremme og ønsket om en bredere inddragelse af målgrupper og aktører. Udvalget skal derfor tage stilling til, om visionen skal vedtages i denne byrådsperiode opfulgt af handleplan i 2026, eller om vision og handleplan skal forelægges samlet primo 2026.

Effekt

En ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense har til formål at øge odenseanernes sundhed via forebyggende og sundhedsfremmende indsatser og initiativer, der bidrager positivt til Odensemålet om "Et sundere Odense".

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget beslutter én af de to skitserede procesveje for forelæggelse af vision og handleplan for nikotinfri fremtid i Odense

Beslutning

Sundhedsudvalget beslutter model 1 – Vision vedtages i denne byrådsperiode, handleplan følger i 2026

Udvalgsmedlem Anne Skau Styrihave deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

I 2017 vedtog Byrådet en ambitiøs vision for forebyggelse af rygning og nikotinbrug i Odense Kommune. Visionen blev formuleret i en tid, hvor markedet for nikotinprodukter var væsentligt anderledes end i dag. Siden da er der sket markante ændringer i både udbuddet og anvendelsen af nikotinprodukter – herunder en betydelig stigning i brugen af nye nikotinformer såsom nikotinposer og e-cigaretter, særligt blandt unge.

Denne udvikling har skabt behov for en opdateret og tidssvarende vision, der afspejler de aktuelle udfordringer og tendenser på området. En ny vision skal følges op af en konkret handleplan med målrettede indsatser, der kan omsætte visionens ambitioner til praksis.

Den 25. marts 2025 drøftede Sundhedsudvalget en procesplan for udarbejdelsen af en ny vision og tilhørende handleplan. Siden da er der gennemført et omfattende forarbejde, herunder indsamling og analyse af forskningsbaseret viden, kortlægning af det lokale situationsbillede samt vurdering af eksisterende og potentielle indsatser.

To forhold har imidlertid haft betydning for den oprindelige tidsplan:

1) Afventning af Ekspertrådet for forebyggelse og sundhedsfremmes anbefalinger: Den oprindelige procesplan var tilrettelagt parallelt med Ekspertrådets arbejde. Det har imidlertid vist sig, at nikotin og rygning har fået en så central

placering i Ekspertrådets arbejde, at det har været nødvendigt at afvente deres anbefalinger for at sikre, at visionen og handleplanen er i overensstemmelse med anbefalingerne.

2) Behov for en involverende proces: Det er blevet tydeligt i forarbejdet, at en bred og grundig inddragelse af både målgrupper og relevante aktører er afgørende for at skabe ejerskab og sikre en solid forankring af visionen. Det gælder især en nærværende dialog med børn og unge om, hvordan kommunen kan støtte dem i at vælge et liv uden nikotin – i alle dets former – fra starten. Chefforum for Sundhedsområdet, der fungerer som styregruppe for projektet, har ligeledes understreget vigtigheden af en involverende proces, hvor både fagpersoner, civilsamfund og politikere bidrager aktivt til udviklingen.

Disse forhold giver anledning til at drøfte og beslutte, hvordan den videre proces for udviklingen af en ny vision og tilhørende handleplan tilrettelægges. På den baggrund skitseres to mulige procesveje, som Sundhedsudvalget bedes tage stilling til:

1. Vision vedtages i denne byrådsperiode, handleplan følger i 2026

Denne model indebærer, at visionen – som oprindeligt planlagt – drøftes i fagudvalg og vedtages i byrådet inden udgangen af den nuværende byrådsperiode. Den tilhørende handleplan udarbejdes og forelægges primo 2026.

Denne tilgang muliggør en hurtigere politisk vedtagelse af visionen, men indebærer samtidig, at der i en overgangsperiode ikke foreligger en konkret plan for implementering af indsatser, hvilket kan udfordre forankringen.

2. Vision og handleplan forelægges samlet primo 2026

Alternativt forelægges vision og handleplan samlet primo 2026. Denne model giver mulighed for at gennemføre en grundig og involverende proces i efteråret 2025, hvor både målgrupper, relevante aktører og politikere inddrages aktivt. Fordelen ved denne tilgang er, at visionen ledsages af en konkret handleplan med tydelige initiativer og indsatser, hvilket styrker implementeringen. Samtidig skabes der gennem inddragelsen en bredere forankring og et stærkere fælles ejerskab til den samlede strategi. Sundhedsudvalget vil løbende blive orienteret om forløbet af de involverende processer i efteråret 2025, herunder de indsigter, der fremkommer som led i arbejdet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 4: B-sag: Godkendelse af Handleplan mod unges opioidmisbrug

27.00.00-G01-864-25

Sagsresumé

På baggrund af et initiativretsforslag om at udarbejde en handleplan mod unges opioidmisbrug, fremsendt af Mads Thomsen (A) og Cæcilie Crawley (A), besluttede Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget den 11. juni 2024, at de respektive forvaltninger skulle præsentere udvalgene for en handleplan mod unges opioidmisbrug. Forvaltningernes forslag til en handleplan blev drøftet i de tre udvalg den 17. juni 2025.

Med denne sag skal Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget og Sundhedsudvalget nu godkende handleplanen mod unges opioidmisbrug.

Effekt

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Handleplanen styrker den tidlige opsporing og støtte til unge med opioidmisbrug og mistrivsel. Det øger deres mulighed for at fastholde skolegang, uddannelse og få en stabil hverdag. Indsatsen bidrager til, at flere unge får de rette forudsætninger for et godt ungdoms- og voksenliv - og dermed bliver klar til fremtiden.

Et sundere Odense

Handleplanen adresserer de alvorlige sundhedsudfordringer, der er ved et opioidmisbrug. Med bedre forebyggelse, behandling og samarbejde med civilsamfundet fremmer handleplanens indsatser unges trivsel og skaber en sundere by.

Indstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Sundhedsforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at de godkender handleplanen mod unges opioidmisbrug.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Med henvisning til 'Flere sunde leveår - Politik for forebyggelse' opfordrer Sundhedsudvalget samtidig til, at vurderingen af døgbehandlinger til unge sker ud fra den bedste sundhedsvidenskabelige viden

Sagsfremstilling

Baggrund

Generelt i Danmark er der en stigning i unges forbrug af opioider. Ifølge Sundhedsdatastyrelsen er antallet af indlæggelser på grund af opioidforgiftninger tredoblet fra 47 i 2018 til 141 i 2023. Tal fra Giftlinjen viser tilsvarende flere henvendelser om unge forgiftet med opioider, og en undersøgelse fra SSP-netværket bekræfter, at blandt andet Odense Kommune oplever en stigning i forbruget.

Opioider er let tilgængelige, og mange unge opfatter dem som ufarlige midler til at dæmpe mistrivsel, smerter og ubehag. Udviklingen understreger behovet for handling og øget forebyggelse. Ikke mindst fordi problematikken fortsat er relativt ny og præget af et stort mørketal. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Sundhedsforvaltningen vil derfor styrke indsatsen på området gennem en målrettet handleplan.

Den aktuelle opioidsituation i Odense

I Odense Kommune er der en tydelig stigning i antallet af unge, der søger behandling for opioidmisbrug. Data fra Unge & Rusmidler viser, at flere unge, især med minoritetsetnisk baggrund, søger behandling for tramadolmisbrug. Tramadol er et

smertestillende opioid med høj afhængighedsrisiko. Det kan medføre alvorlige bivirkninger og abstinenser, hvilket ofte gør det vanskeligt at stoppe misbruget uden professionel støtte. I 2024 modtog 15 unge behandling for tramadolafhængighed, og i begyndelsen af 2025 er yderligere 13 unge registreret i behandling.

Forvaltningerne antager, der også er et betydeligt mørketal i Odense. Mange unge med et uhensigtsmæssigt forbrug af opioider opsøger ikke behandling, hvilket betyder, at de officielle tal kun viser en del af det samlede billede. Derfor kender vi ikke det fulde omfang af udfordringen, ligesom vi endnu ikke ved, hvilke konsekvenser den voksende målgruppe fx kan få for kommunens økonomi i fremtiden.

I Odense Kommune er der et stort fokus på problematikken på tværs af forvaltninger og sektorer. Odense Kommune har senest medvirket ved afholdelsen af et stormøde i Vollsmose om unge og opioider i samarbejde med en række civilsamfundsaktører.

Målgruppen i Odense

Ifølge Center for Rusmiddelforskning er målgruppen af unge med opioidmisbrug mere sammensat og kompleks end andre målgrupper af unge med stofmisbrug, fordi den består af:

1. Tidligt stofeksperimenterende og socialt udsatte unge
2. Socialt stabile unge med tidlig stofdebut og eksperimenterende adfærd
3. Unge med psykiske og/eller sociale belastninger uden nævneværdig erfaring med rusmidler
4. Socialt stabile unge, der anvender opioider til fx at håndtere hverdagspres og trivselsproblemer.

Særligt gruppe 3 og 4 er mindre kendte i det forebyggende og behandlende arbejde. Og der er desuden en tendens til, at flere unge med minoritetsetnisk baggrund er repræsenteret i alle fire grupper.

I Odense genkender vi dette billede af målgruppen. Den store variation i målgruppen kræver en bredere og mere målrettet forebyggende indsats. Forebyggelsen skal omfatte både socialt udsatte og socialt stabile unge. Derfor er det afgørende at uddanne og styrke fagprofessionelle, så de effektivt kan opspore og støtte unge på tværs af forskellige miljøer.

Handleplan for unges opioidmisbrug i Odense – vidensgrundlag

Handleplanens forslag til indsatsområder er defineret på baggrund af interviews med relevante fagpersoner og medarbejdere i de tre forvaltninger, dataindsamling i Unge & Rusmidler samt ny forskning og best practice fra området. Desuden afspejler handleplanen også flere linjer i regeringens seneste udspil på området "Ungdom uden opioider" fra oktober 2024, som bl.a. taler for mere forebyggelse og bedre behandling af unge med opioidmisbrug.

Fire konkrete handlinger

Handleplanen indeholder fire konkrete indsatsområder med særligt fokus på opsporing, forebyggelse og behandling. Forvaltningerne foreslår, at handleplanen anvendes i en tidsbegrænset periode på fx to år med henblik på at omstille kommunen til en ny udfordring med et forventet stigende antal unge med opioidmisbrug. Forvaltningerne er opmærksomme på, at der kan blive behov for tilpasninger i de foreslåede indsatser i takt med udviklingen lokalt, men også nationalt.

Handleplanens fire indsatsområder er:

1. Øget fokus på opioider i den opsporende og forebyggende indsats

Tidlig opsporing er afgørende – men vanskelig, fordi misbruget kan være skjult i flere år. Det forudsætter, at fagprofessionelle og forældre kan genkende tegn og handler hurtigt og kvalificeret. Derfor skal vi sikre, at nøglepersoner tæt på de unge bliver bedre til at identificere begyndende opioidmisbrug og ved, hvordan de skal reagere og handle.

Odense Kommune arbejder allerede målrettet med opsporing og forebyggelse af stofbrug, bl.a. i almenområdet og på skoler gennem undervisning, dialog med unge og forældre samt opkvalificering af fagpersoner. Men den stigende brug af opioider blandt unge kræver, at vi skærper indsatsen og målretter den endnu mere dér, hvor de unge er. Det kan ske ved at understøtte skoler og uddannelsesinstitutioner i at udarbejde lokalt tilpassede handleplaner eller rusmiddelpolitikker med fokus på opioider.

Handleplanens første spor omfatter eksempelvis lærere i folkeskolen, undervisere og andet relevant personale på ungdomsuddannelserne, så de i højere grad bliver klædt på til at spotte misbrug. Indsatsen kan også omfatte relevante

medarbejdere i FAMKO, som er tværsektorielt samarbejde mellem Familieambulatoriet på OUH og Odense Kommune, der støtter udsatte familier fra graviditet til barnets skolestart.

På baggrund af udvalgmøderne den 17. juni 2025 foreslog Børn- og Ungeudvalget at udvide de forebyggende indsatser, og samarbejdet med eksterne aktører, til også at omfatte studerende og ansatte ved videregående uddannelser i Odense. På grund af målgruppens størrelse kan forslaget ikke rummes inden for handleplanens nuværende økonomi, men det kan indgå i de kommende budgetforhandlinger, hvis udvalgene ønsker det. Forslaget er nærmere beskrevet i afsnittet ”Supplerende indsatser ud over handleplanen” afslutningsvis i sagen.

Konkret foreslår forvaltningerne, at opioider kommer til at fylde mere i almenområdets eksisterende opsporende arbejde og stofforebyggende undervisning målrettet elever på byens ungdomsuddannelser, elever i grundskolen (7. – 10. klasse), relevante fagpersoner, undervisere, lærere og forældre - bl.a. via lokalt tilpassede handleplaner eller rusmiddelpolitikker.

2. Styrket behandlingsindsats til unge med et opioidmisbrug

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen tilbyder unge med opioidmisbrug hjælp og behandling i Unge & Rusmidler. De tilbyder anonym rådgivning og integreret ambulans behandling til unge under 30 år, og har både sundheds- og socialfaglige indsatser samlet ét sted. De kender derfor allerede målgruppen og har viden og erfaringer, som løbende har ført til tilpasninger af behandlingskonceptet.

Erfaringen fra Unge & Rusmidler er, at målgruppen af unge med opioidmisbrug samt de behandlingsforløb, målgruppen kræver, adskiller sig fra den traditionelle misbrugsgruppe.

Konkret foreslår forvaltningerne at øge kompetencerne hos social- og sundhedsfaglige medarbejdere i forhold til unge og opioider. Samtidig skal der udarbejdes et skræddersyet behandlingskoncept til målgruppen, og der skal udvikles et koncept for øget forældre- og ungeinddragelse. Endeligt er der behov for at udbrede kendskabet til eksisterende behandlingstilbud gennem oplysningskampagner og målrettet information til den brede målgruppe. For at fastholde unge i opioidbehandling, og øge gennemførelsesgraden, vil forvaltningerne igangsætte en prøvehandling, hvor der bliver uddelt gavekort som motiverende redskab i samtaleforløbet.

3. Øget netværksdannelse med civilsamfundet

Et styrket samarbejde mellem civilsamfund og Odense Kommune rummer et stort potentiale for at vidensdele, brobygge til tilbud i kommunen og civilsamfundet og dermed give de unge flere støtte- og handlemuligheder. Frivillige organisationer med lokalt kendskab kan tilbyde andre støtteformer end kommunen, og er vigtige for at nå de unge og styrke deres trivsel gennem meningsfulde fællesskaber.

Konkret foreslår forvaltningerne at skabe mere netværksdannelse mellem relevante civilsamfundsaktører og Odense Kommune omkring unge og opioider. Målet er dels at styrke samarbejde og videndeling mellem kommune og civilsamfund i relation til opioider, men også at skabe mere brobygning til relevante tilbud og efterværn i civilsamfundet.

4. Styrket vidensdeling og samarbejde med aktører i og uden for kommunen

Odense Kommune samarbejder generelt bredt på ungeområdet - både internt og med eksterne aktører. For at styrke indsatsen mod opioidproblematikker vil kommunen fremover styrke og prioritere dette yderligere.

Konkret vil forvaltningerne afholde et årligt netværksmøde om unge og opioider, indlede dialogmøder med andre storbyer som Aarhus og København samt sætte opioidproblematikken på dagsordenen i relevante eksisterende fora.

Forankring af handleplanen

Handleplanens fire tiltag kan forankres i Beskæftigelses- og Socialforvaltningens afdelinger “Forebyggende indsatser” og i “Unge & Rusmidler”. Særligt handleplanens fjerde indsatsområde med styrket vidensdeling og samarbejde med aktører i og uden for kommunen vil dog ske i tæt samarbejde på tværs af forvaltninger.

Supplerende indsats og målgruppe ud over handleplanen

Forstærket fremskudt forebyggelse og anonym rådgivning til unge

Såfremt udvalgene ønsker at styrke indsatsen med tiltag, der ligger ud over handleplanens fire initiativer, anbefaler forvaltningerne at supplere med en målrettet indsats med forstærket fremskudt forebyggelse og anonym rådgivning til unge. Målet er at forbedre unges adgang til hjælp bl.a. ved at øge synligheden af eksisterende tilbud, styrke den opsøgende indsats i unges hverdagsmiljøer og tilbyde anonym rådgivning, som skaber tillid og bygger bro til behandling. Indsatsen er nærmere beskrevet i bilag 3.

Udvidet målgruppe og samarbejde: Ansatte og studerende ved videregående uddannelser

På baggrund af drøftelserne i de tre politiske udvalg den 17. juni 2025, fremsatte Børn- og Ungeudvalget et forslag om at udvide målgruppen for de forebyggende indsatser samt samarbejdet med eksterne aktører, til også at omfatte studerende og ansatte ved videregående uddannelser i Odense.

Det er et relevant forslag, da en betydelig andel af byens unge har deres daglige gang på de videregående uddannelser. Men det er også en stor målgruppe. Alene ved SDU er der knap 20.000 studerende og over 4.000 ansatte, mens der på UCL er ca. 10.000 studerende og 1.500 ansatte. I alt over 30.000 personer. At udvide indsatsen til også at omfatte videregående uddannelser vil svare til mindst en fordobling af den nuværende indsats, og kræver derfor tilførsel af nye ressourcer; et årsværk svarende til 600.000 kr.

Forslaget kan derfor ikke rummes inden for den eksisterende økonomiske ramme, men kan som den anden supplerende indsats, Forstærket fremskudt forebyggelse og anonym rådgivning til unge, drøftes som led i de kommende budgetforhandlinger.

Implementering og økonomi

Handleplanens fire initiativer kan implementeres med det samme inden for den eksisterende økonomiske ramme. En supplerende indsats med forstærket fremskudt forebyggelse og anonym rådgivning til unge, samt forslaget om en udvidet målgruppe, ligger ud over den administrative ramme og forudsætter yderligere budgettilførsel. De kan derfor tidligst igangsættes i forbindelse med budget 2026.

Såfremt udvalgene ønsker at igangsætte de supplerende indsatser, vurderer forvaltningerne, at der skal findes 600.000 kr. til hver indsats, svarende til ét årsværk pr. indsats, for at sikre den nødvendige kapacitet.

Supplerende indsatser

Indsats	Årlig omkostning
Forstærket fremskudt forebyggelse og anonym rådgivning til unge	600.000 kr.
Udvidet målgruppe og samarbejde: videregående uddannelser	600.000 kr.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1 Handleplan mod unges opioidmisbrug

Bilag 2 Vidensgrundlag

Bilag 3 Supplerende indsats

Punkt 5: C-sag: Drøftelse af anbefalinger fra Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme til en kommunal forskningsstrategi

00.01.00-P20-15-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Sundhedsudvalget drøfte anbefalingerne fra Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme på baggrund af rådets samlede rapport, som nu er offentliggjort. Den 3. juni 2025 blev Ekspertrådets tilgang og hovedpointer præsenteret for udvalget af rådets formand, professor i sundhedsledelse og -politik Mickael Bech, efterfulgt af en indledende drøftelse.

Rapporten blev efterfølgende præsenteret på Folkemødet for en inviteret kreds og blev offentliggjort den 17. juni 2025.

Drøftelsen i Sundhedsudvalget skal bruges til at indsamle politiske perspektiver og overvejelser, som Sundhedsforvaltningen vil anvende til at udarbejde en beslutningssag til det følgende udvalgsmøde. Sundhedsforvaltningen faciliterer drøftelsen og samler op på udvalgets input.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at Sundhedsudvalget drøfter Ekspertrådets samlede anbefalinger til en kommunal forskningsstrategi for Forebyggelse og Sundhedsfremme med afsæt i den udleverede rapport,
2. at Sundhedsudvalget giver input til det videre arbejde med anbefalingerne.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune nedsatte i begyndelsen af 2025 to ekspertråd som led i realiseringen af politikken ”Flere Sunde Leveår – Politik for Forebyggelse og Sundhedsfremme”. Det ene råd har haft fokus på konkrete forebyggelsesindsatser. Det andet – det nærværende forskningsråd – har haft til opgave at belyse, hvordan Odense Kommune kan styrke sin rolle som forskningsaktør og anvende forskning strategisk som redskab til kvalitetsudvikling og forbedringer i den kommunale praksis.

Opgaven er forankret i en bredere udvikling, hvor kommuner i stigende grad anerkendes som vidensproducerende aktører. Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR) har bl.a. anbefalet, at kommuner får en tydelig rolle i forskningssystemet – ikke blot som praksisarenaer, men som aktive medskabere af anvendelsesorienteret viden.

Ekspertrådets arbejde bygger på en forståelse af forskning som en forandringskraft, der bidrager til mere effektive beslutninger, bedre indsatser og større værdi for borgerne.

Rapportens indhold og anbefalinger

Ekspertrådets rapport giver et samlet strategisk bud på, hvordan Odense Kommune kan styrke og strukturere sin rolle som forskningsaktør. Rapporten kombinerer analyser af behov og potentialer med konkrete forslag og anbefalinger. Formålet er at understøtte en mere systematisk, strategisk og anvendelsesorienteret tilgang til forskning i kommunen.

Anbefalingerne varierer i kompleksitet og ressourcetræk. Nogle forudsætter investeringer i ny kapacitet og organisering, mens andre bygger videre på eksisterende aktiviteter og kan iværksættes inden for nuværende rammer eller med begrænsede midler. Fælles for dem er ønsket om at skabe øget systematik og effekt omkring de forskningsnære og vidensbaserede aktiviteter, som allerede findes i kommunen – og at sikre, at disse i højere grad bidrager til kvalitetsudvikling og praksisnær viden.

Eksempler på elementer, der allerede er i gang eller kan realiseres inden for eksisterende rammer eller med tilførsel af begrænsede midler, omfatter:

- Samarbejdsmodeller: fx partnerskaber med vidensinstitutioner og andre kommuner.
- Projektoverblik og projektinitiering: bedre struktur og gennemsigtighed i forsknings- og udviklingsaktiviteter.
- Governance: øget ledelsesmæssig opmærksomhed, organisatorisk forankring og tværgående koordination.
- Kompetenceudvikling og kapabilitetsopbygning: anvendelse af studerende som strategisk ressource og udvikle en Ph.d. strategi
- Tilgangen til forskning: en bred, praksisorienteret forståelse af forskning som middel til læring, udvikling og forandring

Formål med denne sag

Sagen lægger op til en uddybende politisk drøftelse af rapportens anbefalinger, som Sundhedsforvaltningen faciliterer. Formålet er at få udvalgets perspektiver frem med henblik på at kvalificere det videre arbejde og danne grundlag for en kommende politisk beslutnings sag.

Videre proces

Afhængigt af drøftelsen vil Sundhedsforvaltningen præsentere en sag på et kommende møde i Sundhedsudvalget, fx ift. næste skridt med at styrke en mere systematisk og målrettet tilgang til kommunens forskningsaktiviteter.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme - endelig rapport 12. juni 2025

Punkt 6: D-sag: Orientering om arbejdet i relation til implementeringen af sundhedsreformen

29.00.00-A00-1-25

Sagsresumé

Med denne sag orienteres Sundhedsudvalget om nogle af de arbejdsopgaver og kommende nedslag i implementeringen af sundhedsreformen, som kommunen vil beskæftige sig med frem mod 2027, hvor den nye organisering træder i kraft.

Forberedende sundhedsråd og delingsaftaler mellem regioner og kommuner

I løbet af 2026 skal de forberedende sundhedsråd etableres. Disse vil svare til de permanente sundhedsråd, der træder i kraft den 1. januar 2027. En væsentlig opgave for de forberedende sundhedsråd bliver at forberede og koordinere implementeringen af reformen.

I Forårsaftalen 2025 om implementering af sundhedsreformen har Danske Regioner, KL og regeringen tilkendegivet, at de vil understøtte den lokale dialog ved at udvikle overordnede, generiske koncepter, som kan tilpasses lokalt og anvendes i delingsaftalerne mellem regioner og kommuner. Disse koncepter udarbejdes som led i det fælles arbejde i implementeringspartnerskabet, der igangsættes i 2025.

Fristen for kommunernes forelæggelse af udkast til delingsaftaler er den 1. maj 2026, og der skal senest foreligge en indgået aftale i juni 2026. Formålet med delingsaftalerne er at sikre en klar og forpligtende opgavefordeling til gavn for både medarbejdere og borgere. Odense Kommune og Region Syddanmark er allerede i gang med en lokal dialog om opgaveoverdragelsen.

Lovpakke 2

Lovpakke 2 gennemfører konkrete ændringer i sundhedsloven, som udmønter beslutningerne i sundhedsreformen. Det omfatter blandt andet overførsel af opgaver som akutsygepleje, patientrettet forebyggelse og specialiseret genoptræning fra kommuner til regioner. Derudover ændres sundhedsloven, så sundheds- og omsorgspladser etableres i regionalt regi.

Lovpakken fastlægger også, at kommunerne skal tilpasse sig nationale kvalitetsstandarder og deltage i sundhedsråd og nærsundhedsplanlægning. Samtidig nedlægges sundhedsklynger og kontaktudvalg, og sundhedsaftaler og praksisplaner afskaffes. Der indføres en ny økonomisk model for kommuner og regioner. Lovpakken forventes fremsat i november 2025 og vedtaget i december 2025.

Mødefora mellem Region Syddanmark (OUH) og Odense Kommune

Der afholdes løbende bilaterale møder mellem Odense Kommune og OUH/Region Syddanmark med henblik på at sikre en tæt og koordineret implementering af reformen. Næste møde forventes afholdt i september eller oktober.

Som led i samarbejdet planlægges et fælles seminar den 21. august mellem OUH og Odense Kommune. Her foreslås blandt andet følgende emner drøftet:

- Status på implementeringen af sundhedsreformen
- Erfaringer fra sundhedsklyngerne
- Fælles visioner og billeder af fremtidens sundhedsvæsen
- Administrativ organisering under Sundhedsråd Fyn
- Fælles HR-spor, herunder involvering af de faglige organisationer
- Involvering i etableringen af nære sundhedstilbud
- Input til delingsaftaler

Det endelige program for seminaret er endnu ikke fastlagt. Fra kommunal side forventes deltagelse af direktører fra de fynske kommuner.

OUHs organisering og Odense Kommunes rolle heri

Som led i implementeringen af sundhedsreformen har OUH foreslået en ny model for organiseringen under det kommende Sundhedsråd Fyn. Modellen indebærer etablering af tre centrale fora: et politisk Dialogforum, et administrativt Direktørforum og et administrativt Fagligt Forum. Derudover kan der nedsættes ad hoc-grupper efter behov.

Det foreslås, at Fælles Fynsk Sundhedssekretariat, i samarbejde med konsulenter fra OUH, understøtter arbejdet i Direktørforum og Fagligt Forum for at sikre effektiv koordinering og fremdrift i det tværsektorielle samarbejde.

Fælles Fynsk Sundhedssekretariat

Sekretariatet blev etableret den 1. august og har fysisk placering på Ørbækvej. Det består aktuelt af to konsulenter, som understøtter de fynske kommuner – med undtagelse af Middelfart – i arbejdet med sundhedsreformen og det tværsektorielle samarbejde i regi af Sundhedsråd Fyn.

En første status på sekretariatets arbejde vil blive præsenteret for udvalget på mødet den 23. september.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 7: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A00-4-24

Sagsresumé

Plan for udvalgets arbejde i efteråret 2025

Beslutning

Orientering givet.